
PS7 Psikologian tutkimus

Sisältö

- Perehdytään psykologian tutkimusmenetelmiin
- Tutustutaan erilaisiin psykologisiin tutkimuksiin
- Suunnitellaan oma tutkimus
 - Ennen tutkimuksen aloittamista palautetaan 1-2 sivun tutkimussuunnitelma
- Toteutetaan oma tutkimus
- Kirjoitetaan tutkimusraportti

Arviointi: S-merkintä

Tehtävä:

Mitä ovat tieteen tunnusmerkit?

Mitkä niistä ovat helppoja, mitkä vaikeita toteuttaa?

Millainen tiede psykologia on?

Tieteen tunnusmerkit

Tutkimuksen eettiset säännöt

- Tutkimusaiheen tulisi olla sellainen, että tutkimuksesta saatavan tiedon voidaan olettaa olevan yhteiskunnalle jollain tasolla hyödyllistä.
- Tutkijoiden on suojeltava tutkimukseen osallistuvia psyykkisiltä ja fyysisiltä haitoilta.
- Tutkimukseen osallistumisen on aina oltava vapaaehtoista.
- Ennen tutkimusta tutkittaville on kerrottava mitä asiaa tutkimus koskee, kauanko se kestää ja mikä sen tarkoitus on (missä tai kenelle esitellään/julkaistaan jne.)
- Jos joitain tutkimukseen liittyviä seikkoja ei voida tutkittaville paljastaa etukäteen tutkimuksellisista syistä, on ne selvitettävä tutkittaville jälkikäteen.
- **Kaikkea osallistujia koskevaa henkilökohtaista tietoa on käsiteltävä ehdottoman luottamuksellisesti ja se jää vain tutkijoiden tietoon.**

Tehtävä

Etsi jokin psykologian tutkimus.

Arvioi sen

1. tieteellisyyttä ja
2. epätieteellisyyttä.

Palauta lyhyt arviointi. Lisää linkki tutkimukseen ja valmistaudu esittelemään tehtävän pohdinta muulle ryhmälle.

Voit käyttää apuna PS7 kurssin Pedanetin etusivun materiaaleja (linkit tutkimusvideoihin).

Arkikäsitys - tieteellinen tieto

Arkikäsitys	Tieteellinen tieto
Kokemukset	Tutkimukset
Tietoa ei kyseenalaisteta	Kriittisyys
Uskomukset	Teoriat
Mututuntuma	Tutkittu tieto
Väitettä ei perustella	Väitteet perustellaan
Yksittäiset tapaukset	Laajat tutkimustiedot

Tehtävä

Etsi esimerkki jostain tutkimuksesta, joka on mielestäsi eettisten sääntöjen mukainen.

Perustele!

Psykologia tieteenä

- luotettavat menetelmät
- tulokset ovat julkisia
- virheitä korjataan uusilla tutkimuksilla (itseään korjaavaa)
- puolueettomia (objektiivisia)
- samoja ilmiöitä tutkitaan monipuolisesti (yleistettävyys)
- perustelujana käytetään järkipäisiä selityksiä (kriittisyys)

ASTEIKOT KYSELYISSÄ

Likert-asteikko:

- Esitetään väite ja asteikon ääripäinä ovat "täysin eri mieltä" ja "täysin samaa mieltä"

esim. digitalisaatio on tehnyt opiskelusta mielekkäämpää

1) Täysin samaa mieltä 2) Melko samaa mieltä 3) En samaa, enkä eri mieltä 4) Melko eri mieltä 5) Täysin eri mieltä

Osgoodin asteikko:

- Asteikon ääripäinä on vastakkaiset adjektiivit

esim. Englannin kielen taitoni on mielestäni

Surkea 1 2 3 4 5 Erinomainen

Tehtävä:

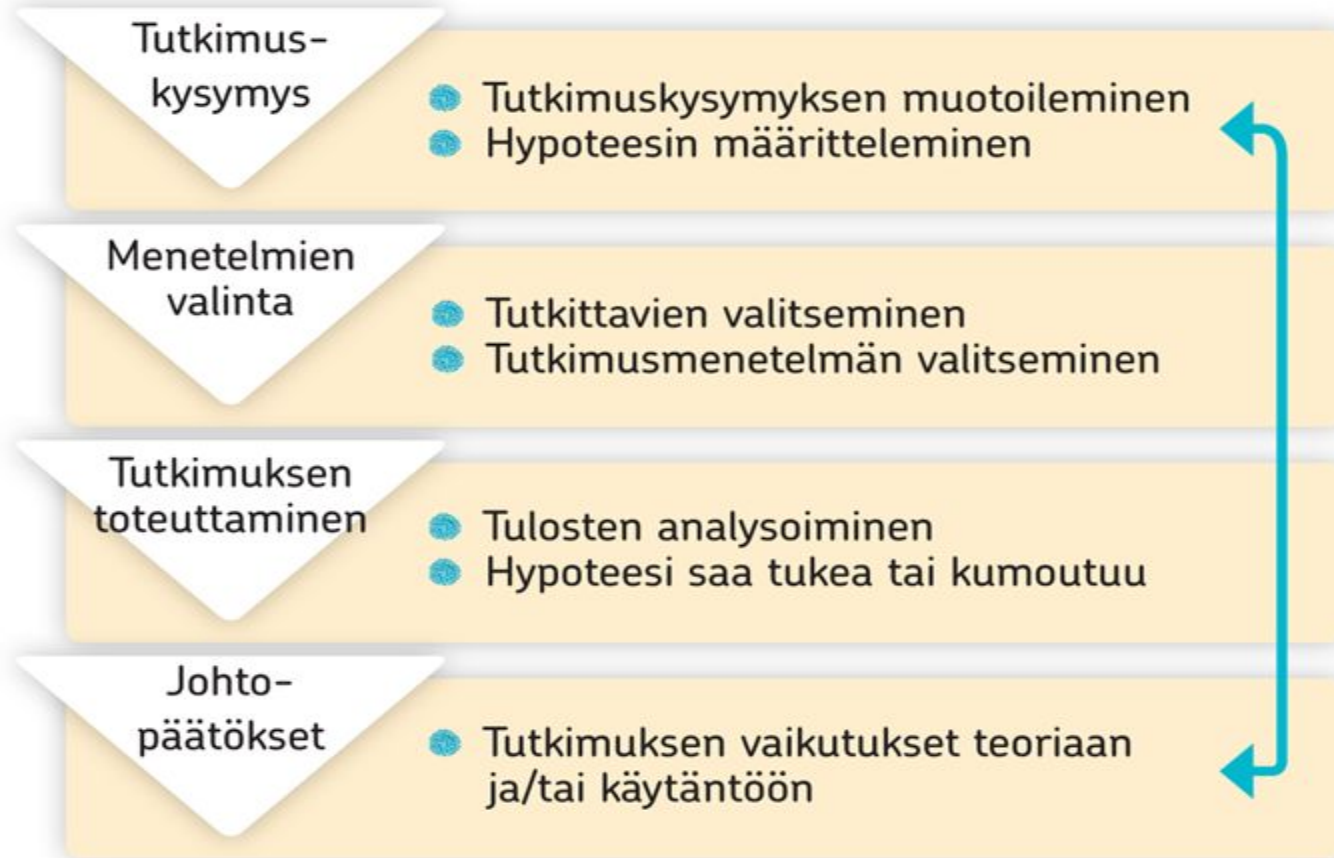
Laadi vähintään kolme erilaista kysymystä/likertiä tai ns. Osgoodin asteikkoa johonkin aiheeseen liittyen.

Testaa parin kanssa, ovat kysymykset hyviä ja miten niitä voisi muuttaa.

Voit laatia lyhyen forms-lomakkeen harjoituksena.

Lisää linkki Pedanetin tehtäväkansioon.

Tutkimuksen kulku: laadi tutkimussuunnitelma!

Aiheen valinta

- Valitse sinua kiinnostava aihealue psykologiassa ja tutustu olemassa olevaan tutkimukseen.
- Voit pohtia kiinnostaisiko sinua jokin samantyyppinen tutkimus. Jos olet kunnianhimoinen, voit miettiä myös uuden näkökulman

Aiheen valinta

Onko jokin aihe, joka sinua on askarruttanut viime aikoina?
Voisitko käyttää tätä aihetta tutkimuksessasi?

- keksi vähintään 3 itseäsi kiinnostavaa aihetta
- pohdi oman kiinnostuksesi syitä ja perustele valintasi

Tutkimusotteet ja tiedonkeruumenetelmät

**ONKO TUTKIMUS Kokeellinen? Korrelatiivinen?
Kuvaileva? Tapaustutkimus?**

KÄYTÄNKÖ TIEDON KERÄÄMISEEN...

Kyselyitä? Haastatteluja? Testejä?

Havainnointia?

Tutkimusotteet/menetelmät

Kokeellinen tutkimus

- ilmiöiden väliset syy-seuraussuhteet

Korrelatiivinen tutkimus

- ilmiöiden väliset yhteydet

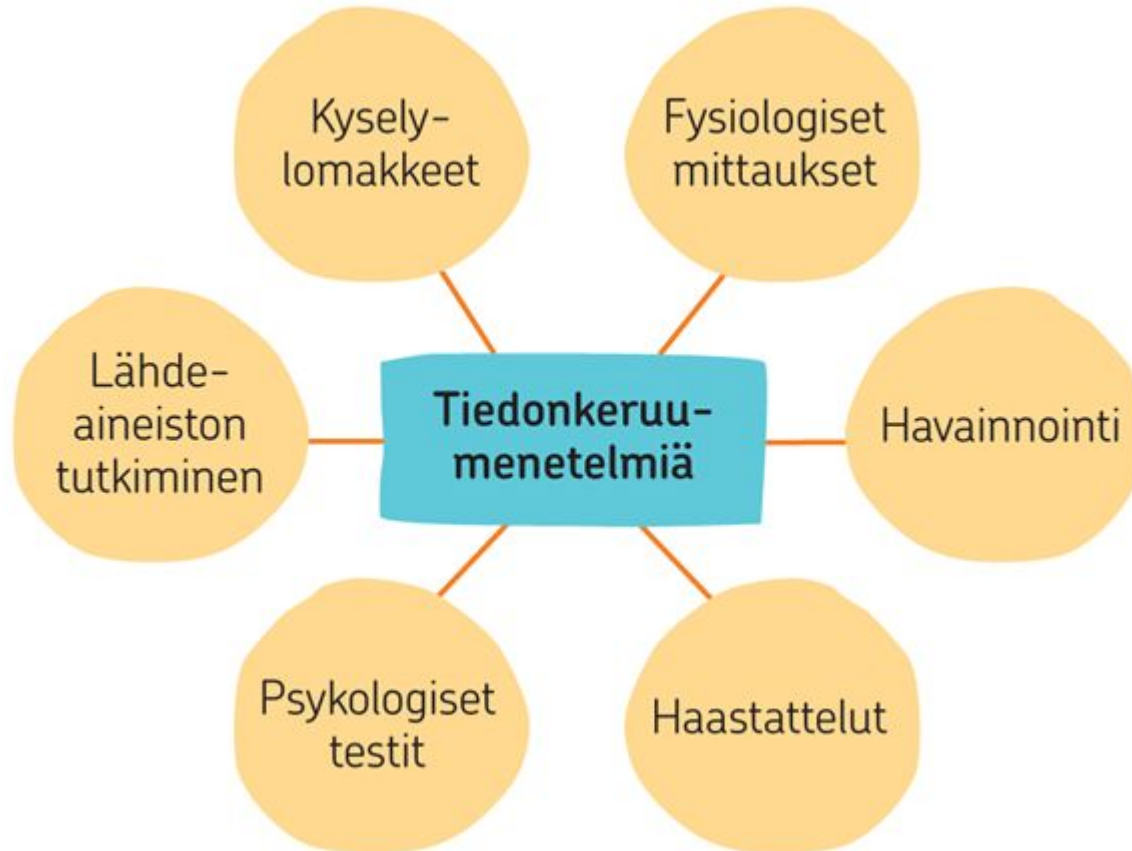
Kuvaileva tutkimus

- tutkimuskohteen tarkka kuvaileminen
- luotettavat yleistykset koko väestöön

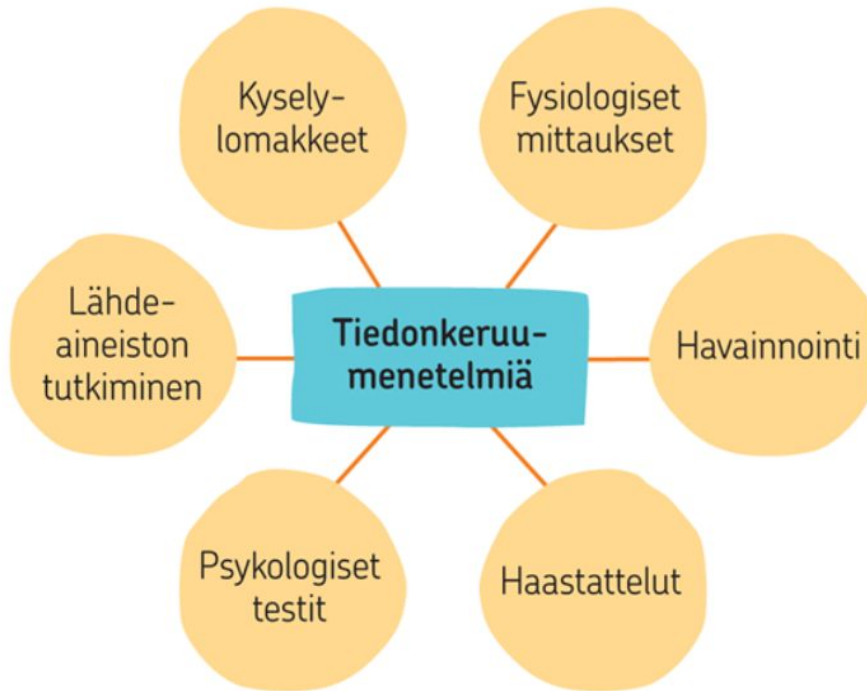
Tapaustutkimus

- uudet tutkimusideat ja hypoteesit

Tiedonkeruumenetelmät

Tiedonkeruumenetelmät ja tutkimusotteet

Kokeellinen tutkimus

- ilmiöiden väliset syy-seuraussuhteet

Korrelatiivinen tutkimus

- ilmiöiden väliset yhteydet

Kuvaileva tutkimus

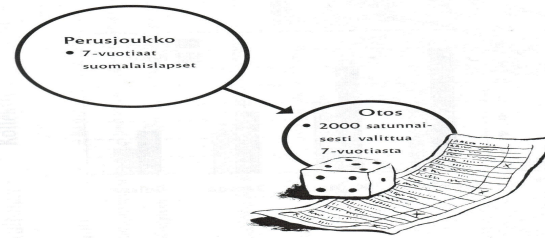
- tutkimuskohteen tarkka kuvaileminen
- luotettavat yleistyksyet koko väestöön

Tapaustutkimus

- uudet tutkimusideat ja hypoteesit

Käsitteitä

Otos ja perusjoukko

Pitkittäistutkimus ja poikittaistutkimus

Pitkittäis- ja poikittaistutkimus

poikittaistutkimus

pitkittäistutkimus

Syntymävuodet	Ikä			
1930	50	60	70	80
1940	40	50	60	70
1950	30	40	50	60
1960	20	30	40	50
1970	10	20	30	40
1980	< 1	10	20	30
Mittausajankohta	1980	1990	2000	2010

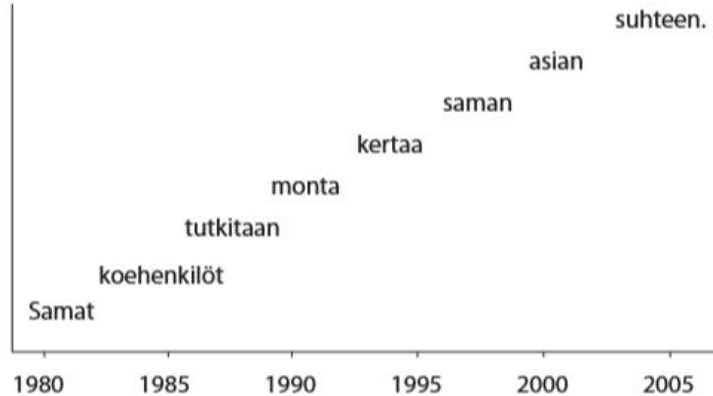
PITKITTÄISTUTKIMUS

EDUT

- Ryhmät ovat homogeenisia; tutkittavat ovat eläneet samat yhteiskunnan muutokset
- Asenne- ja mielipidemuutokset tulevat selkeästi esiin

HAITAT/ONGELMAT

- Kalliita.
- Suuritoisia, vaikea saada samoja henkilöitä vuosia kestävään tutkimukseen.
- Tuloksen saaminen kestää kauan.
- Osa koehenkilöistä putoaa pois, myös tutkijat voivat muuttua.
- Asioiden tärkeys voi tutkimuksen aloitushetkellä olla suuri, kiinnostus heikkenee usein vuosien varrella tai asian tärkeys "katoaa", aihe "vanhenee", esim. oppikoulun ja kansakoulun käyneiden asenteet eivät kiinnosta, koska koulutusjärjestelmä on muuttunut.

POIKITTAISTUTKIMUS

Useita eri-ikäisiä tutkitaan samanaikaisesti jonkin ominaisuuden (esim. uuden laitteen oppimisnopeuden, kielen kehityksen tms.) suhteen.

EDUT

- Yhdellä tutkimuskerralla saadaan paljon tietoa.
- Tieto saadaan nopeasti.

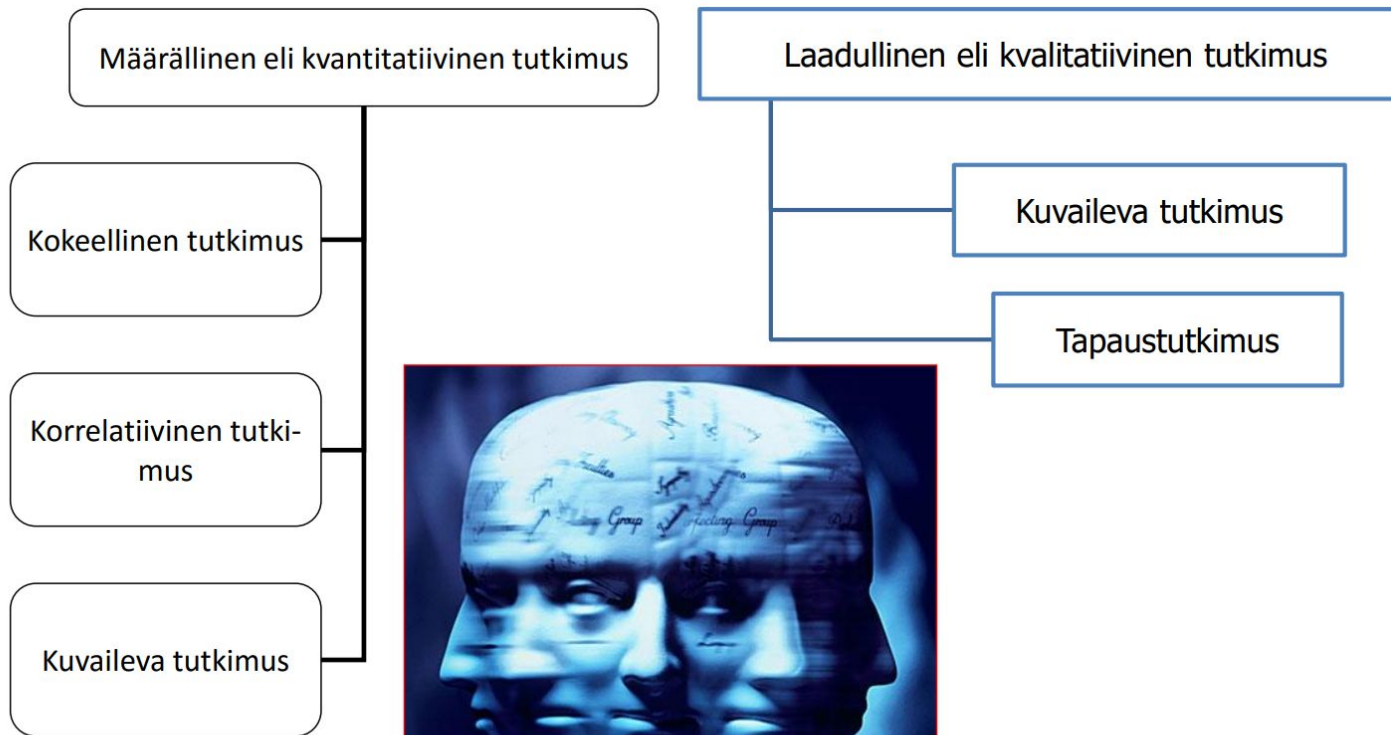
HAITAT

- Kohorttivaikutus

Kohortti = tietty sukupolviryhmä, esim. sota-alkana syntyneet, lama-ajan lapset tms.

Oletus: Eri-ikäisiä tutkimalla on saatu selville esim. iän vaikutus tietojenkäsittelytaitoihin. Todellisuudessa esille tuleekin kohorttivaikutus. Tietyllä ikäluokalla ei ole ollut mahdollisuuksia käsitellä tietokoneita siinä määrin kuin myöhemmin syntyneillä. Tulos kertoo enemmän harjoituksen puutteesta ja yhteiskunnallisesta tilanteesta kuin iän vaikutuksesta ko. taitoon.

TUTKIMUSTULOSTEN LUONNE

Tärkeää muistaa:

Validiteetti

Reliabiliteetti

Standardointi

Tehtävä

**Osallistu tutkimukseen ja arvioi sitä.
Tehtävän palautus Pedanettiin.**

TUTKIMUKSEN LAATIMINEN: Aiheen valinta

MITEN VALITSEN TUTKIMUSAIHEENI?

- Tartu johonkin arkiseen aiheeseen, jota pidetään usein itsestäänselvyytenä. Lähde testaamaan pitääkö tämä truismi oikeasti paikkansa.
 - Esim. Pojat ovat aggressiivisempia kuin tytöt

Kun olet keksinyt tutkimusongelman = aiheen...

1. Mieti miten aihe tai kysymys muotoillaan siten, että sitä pystyy testaamaan psykologian menetelmillä.

2. Ota huomioon käytettävissä oleva aika. Tutkimusongelman kannattaa olla yksinkertainen ja selkeästi rajattu

3. Mieti mitä välineitä pystyt hyödyntämään. Tutkimusongelman on oltava siinä muodossa, että sen pystyy toteuttamaan käytössä olevilla välineillä.

4. Saatko helposti yhteyden tutkittavaan kohderyhmään?

Muotoile tutkimusongelma siten, että saat tutkimukseen riittävästi osallistujia.

Haasteita...

- Keskity esim. populaatioon, jota ei ole aiemmissa tutkimuksissa käsitelty (nuoret, naiset, miehet, eril. vähemmistöt – riippuen tutkimuksen aiheesta)
- Voit valita tutkimukseen muuttujia tai menetelmiä, joita ei aiemmissa tutkimuksissa olla käytetty
- Tai valitse (esim. kiistanalainen) tutkimus, jonka replikoit: eli testaat, saanko itse saman tuloksen

Hae inspiraatiota ja etsi aukkoja aikaisemmasta tutkimuksesta!

MITEN TEET TUTKIMUSAIHEESTA TESTATTAVAN HYPOTEESIN?

- Käsitteet on muutettava sellaiseen muotoon, että niitä voi mitata = operationalisointi

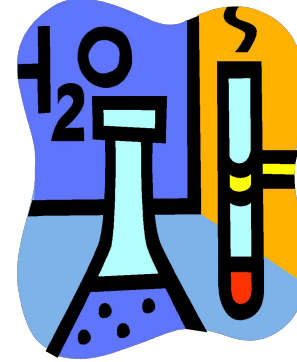
Esim. Ovatko pojat aggressiivisempia kuin tytöt?

1. Miten aggressio määritellään? Lasketaanko mukaan vain fyysinen vai myös verbaalinen aggressio? Tutustu erilaisiin teorioihin ja valitse omaan tutkimukseesi sopiva määritelmä.

2. Kuinka aggressiota mitataan?

- Jos tiedonkeruutapa on esim. kyselykaavake, on suunniteltava joukko kysymyksiä, jotka kartoittavat aggressiivista käytöstä – tämä kyselykaavake toimii tällöin aggression mittarina
- Toinen muuttuja on tässä tapauksessa sukupuoli – tätä voidaan myös kysyä kyselykaavakkeessa (sukupuolivähemmistöt voi huomioida esim. ”muu” kategorialla)
- Pojat ovat aggressiivisempia kuin tytöt -> teet oletuksen, että pojat saavat kyselyssäsi korkeammat ”aggressiopisteet” – tämä on sinun testattava hypoteesisi

Tutkimussuunnitelman teko

Tutkimuksen vaiheet:

1. Tutkimusongelma (aihe)
2. **Hypoteesi** (oletus)
3. **Menetelmien ja tiedonkeruutapojen** valinta
4. **Operationalisointi** (muutetaan mitattavaan muotoon) ja **muuttujien** valinta (x- riippumaton muuttuja, tutkija säätelee; y- riippuva muuttuja, tutkittava asia; z-häiriötekijät)
5. **Tutkimuksen suorittaminen ja tutkittavien valinta** (otos perusjoukosta)
6. **Arviointi ja raportointi** - tulokset

Tutkimussuunnitelma

Käydään aina ensin yhdessä opettajan kanssa läpi!